

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ७ अंक ३२ पूर्णाङ्क ३१८

२०७९ फागुन १ गते सोमबार

Monday, 13 Feb. 2023

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

देशभर जनयुद्ध दिवस मनाउँदै क्रान्तिकारी माओवादी

काठमाडौं। संसदीय व्यवस्थाको ध्वंश गरी नेपालमा नयाँ जनवादी राज्यव्यवस्था निर्माण गर्ने घोषित लक्ष्यका साथ दशवर्षसम्म

सञ्चालित जनयुद्धको उद्घोष गरेको दिनको स्मरण, समान र क्रान्तिकारी संकल्पका साथ नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)ले देशभर

गोरखा भर्ती सम्भौता पुनरावलोकन गर्न सर्वोच्चको निर्देशनात्मक आदेश जारी

काठमाडौं। त्रिपक्षीय गोर्खा भर्ती सम्भौता आनन्दमोहन भद्राई र सुभालता माथेमाको इलासले उक्त आदेश जारी गरेको हो।

ब्रिटिस गोरखा भूतूर्व संगठन (बिगेसो) का अध्यक्ष पदमसुन्दर लिम्बूले त्रिपक्षीय परेको रिटायर सुनुवाइ गर्दै मंगलबार न्यायाधीशद्वय

चिकित्सकमाथि कुटपिट गरिएको विरोधमा आइतबार आकस्मिक बाहेकका सेवा बन्द

काठमाडौं। नेपाल चिकित्सक संघले आइतबार आकस्मिक बाहेकका सेवा बन्द गरेको छ। शनिबार बसेको संघको केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिको आकस्मिक बैठकले

आइतबार देशभरका सरकारी तथा गैरसरकारी, निजी, सहकारी स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल, निजी तथा सरकारी मेडिकल कलेज, प्रतिष्ठान लाग्यतका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्था तथा

तेस्रो जन आन्दोलनको आवश्यकता

यो व्यवस्था अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरूमा आसिन भएकाहरूले बुझ पचाएर विद्यमान संकटलाई न्युनिकरण गरे पनि नेपाली समाजमा व्याप्त यो संकट सबैका सामु छल्गान नै छ। यो संकटको कारण आसिन बाँच्ने अधिकार तुलनित गर्न नसकिहेका श्रमिक, तल्लो तहका किसान, निम्न वर्गका जनताको र निम्न तरका व्यवसायी सम्मानका मानिसहरूका समस्याका प्रतिनिधि घटनाको बने को छ-प्रसाद आचार्यको आत्ममार। मध्यम वर्ग पनि यसको सिकार भईहरूका छन्। दश भित्र यसको लाभ कर्ताहरूले उठाइ रहेको छ भने त्यो दलाल, नोकरशाही तुँगीपति वर्ग र विचौलिया मात्र हो। त्यहि वर्गका राजनीतिक पार्टीका नेताहरूको पत्ती मात्र हो। वाह्य रूपमा साम्राज्यवादी र विस्तारवादी र शक्तिहरूले यो परिस्थितिबाट भरपुर नाजायज फाइदा उठाएका छन् र आफ्नो प्रभाव विस्तार गर्न जाड तोडले लागिरहका छन्।

नेपालमा आर्थिक, राजनीतिक, नैतिक, सांस्कृतिक लगायत सबै क्षेत्रमा संकट देखिन्छ। हेरेक दिन संकट थाँपेंदै र चुलिँदै गएको छ। यो व्यवस्था अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरूमा आसिन भएकाहरूले बुझ पचाएर विद्यमान संकटलाई न्युनिकरण गरे पनि नेपाली समाजमा व्याप्त यो संकटको कारण आसिन बाँच्ने अधिकार तुलनित गर्न नसकिहेका श्रमिक, तल्लो तहका किसान, निम्न वर्गका जनताको र निम्न तरका व्यवसायी सम्मानका मानिसहरूका समस्याका प्रतिनिधि घटनाको बने को छ-प्रसाद आचार्यको आत्ममार। मध्यम वर्ग पनि यसको सिकार भईहरूका छन्। दश भित्र यसको लाभ कर्ताहरूले उठाइ रहेको छ भने त्यो दलाल, नोकरशाही तुँगीपति वर्ग र विचौलिया मात्र हो। त्यहि वर्गका राजनीतिक पार्टीका नेताहरूको पत्ती मात्र हो। वाह्य रूपमा साम्राज्यवादी र विस्तारवादी र शक्तिहरूले यो परिस्थितिबाट भरपुर नाजायज फाइदा उठाएका छन् र आफ्नो प्रभाव जोड तोडले लागिरहेका छन्।

संकटको घाँटीको असर

यो संकट केवल गाँस, बास, कपासको

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) भरपुर महानगरस्तरीय राजनैतिक एवं वैचारिक अन्तर्रिक्षामूलक प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। कार्यक्रम सञ्चालन भरपुर महानगर सेक्रेटरी रेमेश पोडेलले गर्नु भएको थियो।

प्रेम प्रसाद कडेल
चितवन। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)को भरपुर महानगर स्तरीय राजनैतिक एवं वैचारिक अन्तर्रिक्षामूलक प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। कार्यक्रम सञ्चालन भरपुर महानगर सेक्रेटरी रेमेश पोडेलले गर्नु भएको थियो।

ने क पा बाँकी ८ येजमा

क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासंघ महोत्तरीको जिल्ला भेला सम्पन्न

प्रेम भुजेलको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय कमिटी गठन

बर्दिबास, महोत्तरी। अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासंघ महोत्तरीको प्रथम जिल्ला भेला प्रेम भुजेलको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय कमिटी गठन गर्दै बर्दिबासमा सम्पन्न भएको छ। भेलाले श्रमिकवर्ग विश्व वर्तमान राज्य व्यवस्था र सरकारले शोषण, दमन र अत्याचारको बर्बाद राजनीति गरेको निष्कर्ष निकाल्दै त्यसप्रकारको राजनीतिका विश्व श्रमिकहरूको पेशागत हक, अधिकार र राजनीतिक व्यवस्थाको पक्षमा संघर्ष गर्ने घोषणा गरेको छ।

'मजदुरहरू माथि पुँजिपतिवर्गले चौराकी शोषण गरेको छ, अहिले उनीहरू माथि मिटब्याज, लघु वित र बैंकको लूट चलिरहेको छ, तिनीहरू एकप्रकारले मजदुरहरूको गत चुसिरहेका छन्। यो प्रशासन, न्यायलय, सरकारले तिनै मजदुरवरोधीको पक्ष लिएको छ।' भन्दै भेलाका प्रमुख अतिथि एवं महासंघका महासचिव बस्तव बोगटीले अब मजदुरहरूले केवल रोटी र रोजागारीका निमित नभएर मजदुरवर्गको राजनीतिक व्यवस्था स्थापनाका निमित संघर्ष गर्नुपर्ने स्पष्ट गर्नुभयो। 'अब मजदुरहरूलाई मुक्ति चाहिँछ, आजादि चाहिँच। केवल काम, आराम, मनोरञ्जन होइन, मजदुरवर्ग अधिनस्थ राजनीतिक व्यवस्था चाहिँन्छ। त्यसका निमित यो राज्य व्यवस्था बदल्नु पर्छ। नयाँ जनवादी, वैज्ञानिक समाजवादी बाँकी ८ येजमा

शेखझामा महमदको संयोजकत्वमा १५ सदस्यीय अखिल नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघ सलाही जिल्ला समिति गठन

सुर्य कार्की

सलाही। सलाही जिल्लाको हरिवन नगरपाली वडा न.९ मा सलाही जिल्ला भरका ज्याता गरि मजदुरी गर्ने मजदुरहरू भेला थै आफ्नो मजदुर हक अधिकारको लागि अखिल नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघ गठन गरिएको छ।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) पार्टी को प्रदेश न. २ का प्रदेश इन्चार्ज कृष्णदेव दनुवार को प्रमुख अतिथ्यतामा सलाही जिल्लाको लागि अधिकारी साथै शेष मन्त्रु

भेलामा अखिल नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघ का महासचिव बस्तव बोगटी विशेष अतिथि रहनु भएको थियो। साथै नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)पार्टी सलाही जिल्ला इन्चार्ज सच्या प्रधान र सलाही जिल्ला सेक्रेटरी सुमन अधिकारी साथै शेष मन्त्रु अतिथी रहनु भएको थियो।

कार्यक्रमको संचालन जोख बहादुर मोक्तानले गर्नु भएको थियो। सलाही जिल्लाका मजदुर हकहितको लागि जिति कार्यक्रम बाँकी ८ येजमा

● सी पी गुरुरेज ●

क्षेत्रमा मात्र सीमित छैन। जनताका जन जीविकाको क्षेत्रमा मात्र पनि सीमित छैन। यसको प्रत्यक्ष बाँकी ८ येजमा

'युगान्तर' महाकाव्यमा व्यक्त भावधारा

● हिरामणि दुःखी ●

दर्शनी अगाडि नेपाली साहित्याकाशका एक स्थापित सिद्धहस्त प्रगतिवादी कवि पित्रलाल पंजानीको 'युगान्तर' महाकाव्य मेरो हातमा परेको थियो। हतारामा म काठमाडौंबाट दाढ जानुपर्ने भएकाले उक्त किताब काठमाडौंमै छुटेको थियो। दर्शनी र तिहारको समयमा उक्त काव्य पढ्दै अवसर मिल्ने कुरा भएन। जब म पुनः सञ्चारितको कामले काठमाडौं पुँै त्यतिबेला मेरो पहिलो रोजाईमा उक्त पुस्तक पन्यो र पढ्ने जमर्को गर्ने। त्यसपछि एक दिन काव्य पल्टाएर पढ्न बसैँ। एकै बसाइमा किताब आद्योपान्त पढेर सिद्धाएँ। निकै धैरे वर्सपछि मैले एकै बसाइमा एउटा पुस्तक पूरे पढेको थो नै हो। यसो हुनुपास समाजलाई दिन खोजेको सन्देश के हो भने विषयमा अखबारमा पश्चिमे सामग्रीको सीमा परिमि हो।

मित्रलाल पंजानीको थप परिचय यहाँ दिइहनु म आवश्यक तान्दिन। २०३० को दशकदेखि साहित्याकाशमा उदाएका कविका हालसम्मका ढेढ दर्जन कृतिले उहाँलाई सुपरिचित बनाइसकेका छन्। कविता लेखनमा उहाँको मुख्य विशेषता शास्त्रीय छन्दमा लेख्नु हो। प्रस्तुत महाकाव्य गीतिलय अर्थात् सवाई छन्दमा लेखिएको छ। यसलाई अर्को शब्दमा लोकछन्द पनि भनिन्छ। लोकछन्दमा भएको हुनाले यो पुस्तक शास्त्रीय छन्दबाटेर जानकारी नभएका जो कोहीले पनि पढन सर्जिलो छ। साथै यसलाई बुझन पनि त्यात नै सर्जिलो छ। त्यसका लागि कविताको विभिन्न तत्वबाटेर जान रहनु पर्दैन। यो बोधाप्य छ। पाठक र पुस्तक एकापसमा सहजवृत्तिमै सम्बाद गर्न सक्छ। पुस्तकले पाठकलाई बुझाउन खोजेको कुरा सरल, सहज र मिठो लेयमा प्रष्ट बुझाउन सक्छ। सरलतम कुराकानी छन्। जीवन र जगतलाई कसरी बुझ्ने र त्यसलाई आत्मसात कसरी गर्ने तथा त्यसको निकासका लागि मान्छेले के गर्न हुने के नगर्ने भने कुरा पुस्तक पढ्दै जाँदा पाठक छर्लज्ज हुँदै पनि जान्छ।

मार्क्सवादी साहित्यले साहित्यलाई लेखकको मनको लहड वा आत्मरतीको साधन मादैन। यो 'स्वान्तः सुखाव'का लागि नभई 'पर हिताय'का लागि लेखिन्छ भने मान्यता मार्क्सवादले बोक्दछ। प्रस्तुत वृत्ति 'युगान्तर'का लेखक मार्क्सवादी धराका साहित्यकार हुनाले उहाँले आप्नो कार्यक्रम कलमबाट नेपाली समाजका उत्पीडित वर्गको सेवा गर्न खोज्नु भएको छ। यसले मात्रै कृति सेवा पुला त्यो समीक्षाको अर्को पाटो त छैछ, तथापि हाम्रो साहित्यले राज्यसत्ताबाट दालिएका जनताको सेवा गर्ने पर्छ। मार्क्स-ऐजेंसपछिका महान् दार्शनिक लेनिनले साहित्यका बोरेमा चर्चा गर्दा साहित्यलाई 'मेसिनका दाँती र पेचीका' बताउनु भएको छ भने अर्को दार्शनिक माझोले साहित्यले 'जाडो' याम्मा रेशमी कपडाको नभई कोइलाको काम गर्नु पर्छ' भने प्रगतिवादी साहित्यको मर्मबारे बताउनु भएको छ। यसको सार तत्व भनेको साहित्यले उत्पीडित वर्ग र समुदायका मानिसहरूलाई आफू दलिनुको रहस्य पता लगाउन सहयोग पुऱ्याउनु र त्यसको निदानका उपाय बताउनु। त्यसो भन्दा एउटा प्रस्तुत उद्धरण सक्छ कि त्यो काम त राजनीतिको हो। अवसर पनि जनतालाई सताको उत्पीडन र शोणबाट मुक्त गर्ने काम राजनीतिको हो, तथापि साहित्यले

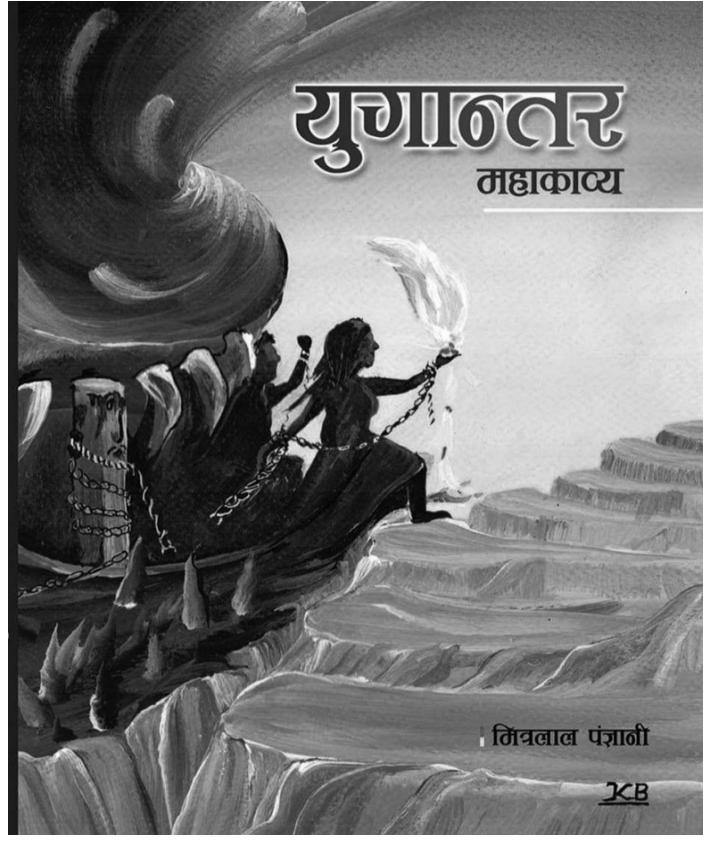
राजनीतिक सेवा गर्ने भएकाले यसले राजनीतिको विकासका निमित्त भूमि तयार गर्ने काम गर्छ। प्रस्तुत महाकाव्यले त्यही काम गरेको छ र युगान्तरका नाममा वर्तमानको सत्ता, व्यवस्था, यसले उत्पीडित वर्गका सुधारयतालाई कसरी पलपलमा पीडित बनाएको छ भने कुरालाई अत्यन्तै सरल भाषामा सुधम ढङ्गबाट सादाहरणा कुराबाट जनतालाई बुझाउने कोशिष गरेको छ।

अब चर्चा गर्ने महाकाव्यले परिकल्पको वैचारिक तथा सामाजिक कुराहरूको सदेश तर्फ। म महाकाव्यका तत्त्वविधान र यसका विभिन्न शारीरिक अन्नोपाङ्कका बारेमा त्यात जानकार व्यक्ति होइन। परन्तु म यहाँ प्रस्तुत महाकाव्य 'युगान्तर'ले नेपाली समाजलाई दिन खोजेको सन्देश के हो भने विषयमा अखबारमा पश्चिमे सामग्रीको सीमा परिमि हो।

परिवेश चित्रण गरिएको छ र सिर्जना गाउँबाट काठमाडौं सहर परेपछि पुगाने जीवनको कष्टकर अवस्थाबाट नयाँ जीवनको सुरुआतसम्पर्को कथावस्तु समेटिएको छ। यसबीचमा सिर्जनाले खाएका ठक्कर र हण्डर सडकमा फालिएका असाहाय बालबच्चाहरूको जीवनी जस्तै छ।

म यहाँ हेके सर्पमा अधिव्यक्त विषयवस्तु, तिनले व्यक्त गरेका विचार, त्यसको काव्यरस आदि समग्र विषयको चर्चा गर्न गइहरूको छैन। त्यसका लागि निकै लामो समालोचना विधिमा जानुपर्ने हुँच। म यहाँ केवल प्रस्तुत महाकाव्यका सन्दर्भमा सङ्क्षिप्त परिचय दिन गएको छु। यसो हुनुपास दैनिक अखबारमा पश्चिमे सामग्रीको सीमा परिमि हो।

प्रस्तुत महाकाव्य मुलतः दीपा

दिदी तथा सिर्जना नर्सको जीवनवृत्तमा विचरण गरेको भएता पनि यहाँ वर्तमान समयको चित्र प्रस्तुत गरिएको छ। वर्तमान समयमा भएको सुचना प्रविधिको विकास, पर्यावरण, विश्व भूमण्डलीकरण र त्यसले पारेको नेपाली जनजीवनको प्रभाव, देशमा भएका राजनीतिक परिवर्तनहरू, सरकार र सरकारी रवैया आदि मानिसलाई जन्मेदेखि मूल्यसम्पर्कमा उत्पीडनका विरुद्ध उत्पीडनमा फेरेका, राज्यसत्ताले किनारामा पारेका वर्ग, जाति, समुदाय र लिंगका जनतालाई सचेत गराउनु र त्यसको विकल्पमा उन्नत समाज निर्माणका लागि विद्रोह गर्ने प्रेरित गर्नु रहेको छ। जस्तो कि यहाँ के सुन्दर हो र के असुन्दर हो भने कुराको बाबत नेपाली क्रममा वर्गसङ्घर्षको आवश्यकता बताइएको छ -

'बादलको सुन्दरता पानी बर्सुमा तिखाएका विरुद्धमा जल पसर्नुपर्ना शोषितको सुन्दरता सङ्क्षिप्तमा जातु वर्गस्वार्थ नविर्सनू परे गोली खानु।'

(पृ. ११)

आज देशमा नेपाली जनताले इतिहासमै पहिलोचोटी गरेको यति दूलो बलिदानले ओतप्रोत क्रान्ति महान् जनयुद्धलाई गलत साचित गर्न, जनताको महान् उद्देश्यका लागि गरिएको बलिदानलाई हत्याका रूपमा साचित गर्न र जनयुद्धबाट प्राप्त सीमित उपलब्धीलाई समेत अवमूल्यन गर्ने धृष्टता भइरहेको छ। त्यसको विरुद्धमा पनि महाकाव्य बोलेको छ र त्यसको महानतालाई स्थापित गर्ने प्रयास यहाँ यसरी गरिएको छ -

'नेपालमा जितबेला जनयुद्ध जायो जनताको दूलो पङ्कित त्यतैतर लायो दलिएका मान्देहरू बन्दुकमा आए जायातिले जनताका बस्ती मुस्कुराए।'

भान्धाबाट युद्धित निकालिए नारी बन्दुकले सिंगारिए बीरत्वले खारी बन्धनका डोरी काटी धुयाधुजा पारे दुर्बलता, निराशा र कुण्ठा सबै मारे।

(पृ. १२)

यसरी निष्कर्षमा के भन्न सकिन्छ भने प्रस्तुत महाकाव्य 'युगान्तर'ले वर्तमान समयको यथार्थ पश्किएको छ। यो भौतिकवादी चेतनाले लैस छ। समाजमा आधारित भौतिकवादी चेतनाले भएको प्रभावलाई अत्यन्तै सरल भाषा, शैली र शब्दमा खाडिन गर्न खोजेको छ र मानिसलाई प्रकृतिको सन्त्य कुरा बताउने जमर्को गरिएको छ। त्यसैपर्यागी नेपालमा भएका राजनीतिक क्रान्तिहरूको चर्चा गर्दै त्यसको आवश्यकता र औचित्य साचित गर्ने प्रयास गरिएको छ। राज्यसत्ताको विभेदकारी व्यवहारको भण्डाफोर गरिएको छ। त्यसका साथै प्राकृतिक प्रकोपबाट मानिसले भोग्यपरेको सास्ती र त्यसमा राज्यसत्ताको उदासिन र विभेदकारी चरित्रलाई उजागर गर्ने प्रयास गरिएको छ। समग्रमा भन्नु पर्दा दीपा दिदी र सिर्जनाको जीवन भोग्याको कथावस्तु मार्फत वर्तमानको युग र यो युगमा भएका विज्ञान, प्रविधि, सूचना क्रान्ति तथा वैश्वीकरणले पारेको प्रभावलाई समेत सङ्केतको रूपमा भएपनि अत्यन्तै सरल भाषामा आम जनमासमा सूचित गर्ने प्रयास गरिएको छ। कवि मित्रलाल पंजानीलाई प्रस्तुत कृतिका लागि बधाइ तथा धन्यवाद।

तीन वर्ष अगाडि संसारभरि

यो साताको कविता

आह क्यू

लुसूनको एउटा पात्र

आह क्यू

जसको थातथलो

आमा बाबू को थिए

कसैलाई थाह थिएन

उसको बसाइको

ठेगान थिएन

कामको ठेगान थिएन

जहाँ काम गर्थ्यो

त्यँही बस्थ्यो

बेजोड क्रान्तिका कुरा गर्थ्यो

कहिले मन्दिरमा बस्थ्यो

उसलाई आ[[नो/पराई

थाहा थिएन

शासक र शासित थाहा थिएन

वर्ग/वर्गीयता थाहा थिएन

जहाँ पनि जो भेटे पनि

क्रान्तिका गफ गर्थ्यो

चीनमा परिवर्तन चाहन्थ्यो

चोक, चौतारो, होटलमा

पत्रकार...

रहेर' दागले आतंककारी संगठनलाई कसियमा रहेका सुरक्षा संयन्त्र एवं तिनको तैनाथीको 'विवरण साफ्ट' गरेको आरोप लगाएको थियो।

स्वयं कप्पनके मामिलाले कमसी पत्रकारिताको अपराधीकरण भइरहेको छ भन्ने देखाउँछ। करिब दुई वर्षपछिको पर्खाईपछि भारतको सर्वोच्च अदालतले ९ सेप्टेम्बर २०२२ मा 'रेक नागरिकलाई बाकू स्वतन्त्रताको अधिकार रहेको' भन्ने जमानत स्वीकृत गरेको थियो। यद्यपि, त्यतिवेला प्रवर्तन निर्देशनालयले लगाएको अभियोगका कारण उनी रिहा हुन सकेन। निर्देशनालयको मुद्रामा पनि कप्पनले सन् २०२२ को डिसेम्बर अन्त्यताका मात्रै जमानत पाए तैपनि उनी २ फेब्रुअरी २०२३ मा मात्रै रिहा भए। सेप्टेम्बर २०२० मा इम्फालका पत्रकार किंशीरचन्द्र बांखेमलाई मणिपुर प्रहरीले दोस्रोपटक देशद्वेषको अभियोगमा गिरफ्तार गरेको थियो। यसअधिउत्तराई एनएसए कानुनअन्तर्गत प्रधानमन्त्री नेरन्द्र मोदी, मणिपालका मुख्यमन्त्री एन बिरेन रिंह र राष्ट्रिय स्वर्णसेवक संघ (आरएसएस)को आलोचना गर्दै युद्धमा भिडिङ अपलोड गरेपछि गिरफ्तार गरिएको थियो। अप्रिल २०१९ मा मणिपुर उच्च अदालतले उनीविरुद्ध लागेको मुद्रालाई खारेज गर्दै रिहा गर्न आदेश दिएको थियो। पत्रकारविरुद्धका दर्जानी मुद्रा-मामिला हेर्दा राज्यका अधिकारीले कानुनको दुरुपयोग गर्दै पत्रकार एवं मिडियासम्बद्ध व्यक्तिलाई अपराधी बनाइरहेको सप्त हुन्छ।

यसरी हुने अपराधीकरणले पत्रकारले आफ्नो समय जेलमा बिताउनुपर्ने हुँच र रोजागारी गुमाउनुपर्च। भाग्यवश जेल जान नपरेका, तर अभियोग लागेका पत्रकार दूसो मात्रामा समय, धन र ऊँजा कोर्ट-कचहरीको चक्रर लगानी बाध्य हुन्छ, जसका कारण पत्रकारले सहजताका साथ काम गर्न पाउँदैन। यी अपराधीकरणको सम्भवतः सबैभन्दा दूसो परिणाम भनेको अन्य पत्रकारामाझ फैलिने भय र त्रास हो। यसले अन्ततः पत्रकारिताको गुणस्तरमा गम्भीर असर पार्छ। अर्को भाषामा भन्ने हो भने सत्ताविरुद्ध सत्य बोल्दा पत्रकार अपराधी ठहरन थाल्चू भने दूलो संख्याका पत्रकार केवल लेखनदासमा परिणत हुन्छ।

यस सन्दर्भमा अत्याचारी कानुनविरुद्ध संघर्ष गर्ने कप्पनको प्रण पत्रकारिता र प्रेस स्वतन्त्रताका लागि महत्वपूर्ण हुन जान्छ। तसर्थ, कप्पनस्तरा साहसी पत्रकारले लिएको प्रणताई बुझु मात्रै पर्याप्त हुँदैन। स्वतन्त्र र निर्दर पत्रकारिता गर्ने हामी पत्रकारको अधिकार रक्षाका लागि कप्पनको संघर्षमा साथ दिनु आवश्यक छ। यदि हामी संघर्षमा जोडिन सदैनै भने जेलमा थुनिन अभिशप्त पत्रकार मात्रै नभई हाहो आफ्नो पेसा पत्रकारितालाई नै असफल बनाउनेछौं।

(आलम पत्रकार, लेखक एवं शोधार्थी हुरु) द वायरबाट

क्रान्तिकारी...

राज्य व्यवस्था स्थापना गर्नुपर्छ। 'अब त्यसको निमित्त संघर्ष गर्नो।'

त्यसैगरी भेलालाई नन्दु भा, आलोक लगायतका नेताहरूले सम्बोधन गर्नुपर्छको थियो। महासंघको राष्ट्रिय भेला फागुन २०२१ र २२ गते विराटनगर, मोरङ्गमा हुँदै छ।

गोरखा...

कानुनी सल्लाहकार तथा अधिवक्ता फार्मान्द्र काकीले भन्नुभयो, सर्वोच्चको आदेशले अहिनेसम्मका विभेदलाई द्याकिमा त्याउने विश्वास छ।

नेपाली युवाको गोर्खा भर्ती सन् १८६६ मा सुरु भएको हो। भारत बेलायती उपनिवेशबाट मुक्त भएपछि १९४७ मा नेपाल, भारत र बेलायतीच त्रिपक्षीय सम्भौत भएको थियो।

बेलायत सरकारले छोटोटमा पेरेका नेपाली युवालाई दुई भागमा विभाजन गरी ब्रिटिस गोर्खा सैनिक र सिंगापुर पुलिस फोर्सेसबाट अवकाश प्राप्त सैनिक तथा प्रहरीलाई ब्लानाई सरकारलाई 'गुरुखी रिजर्म युनिटरजीआरय' मा सेवा गराउने गरेको छ। सम्भौता तैतामा राष्ट्रै संग परेको छ।

निवेदनमा उल्लेख छ।

विगेसोका अध्यक्ष लिम्बू असमान त्रिपक्षीय सम्भौता पुनरावलोकन गर्न सर्वोच्चले दिएको निर्देशनालयको आदेश न्यायपूर्ण रहेको प्रतिक्रिया दिनुभयो। यो आदेश गोर्खाका निमित्त मात्र होइन, राज्यको लागि हो तर राज्यले चासो नदिंदा पीडित पक्षले न्याय खोजुपरेको छ, उहाँले भन्नुभयो, 'न्यायालयले हिम्मत देखाएको छ। अब यो छिडै अधिबद्ध भनेमा म विश्वस्त छु।' सम्भौता पुनरावलोकनका क्रममा मानव बेचविखन, असमान तलब र पेसनलगायत विषय उजागर हुने लिम्बूको भनाइ छ।

उता बेलायतमा भूतपूर्व ब्रिटिस गोर्खाको मुद्रालाई लिएको विवर र नेपाल सरकार तथा गोर्खा प्रतिनिधित्वीच गत क्रान्तिकारी १७ मा पहिलो चरणमा वार्ता आरम्भ भएको थियो। गोर्खा सत्याग्रह संयुक्त संघर्ष समितिले अग्रेज सैनिकसह समान पेसन, विभिन्न युद्धमा घारते भएका र रितो घर फर्काइप्राकालाई क्षतिपूर्ति, तिनका विधावा श्रीमती र छोराछोरीका निमित्त सेवा सुविधाका विषय उठाउँदै आएको छ। समितिले बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता खारेज गरेर द्विपक्षीय सनिध हुनुपर्ने माग पनि राख्दै आएको छ। माग पूरा गराउन लन्डनमा रिले अनशन र १३ दिन भोक हडतालसमेत चलेको थियो। भोक हडतालपछि १९ अगस्ट २०२१ मा बेलायतले त्रिपक्षीय वार्ताका लागि लिखित प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको थियो।

बेलायतले त्यस नै १९७० अधिभर्ती भएका गोर्खा सैनिकलाई विवामा रहेको थियो। बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता खारेज गरेर द्विपक्षीय सनिध हुनुपर्ने माग पनि राख्दै आएको छ। माग पूरा गराउन लन्डनमा रिले अनशन र १३ दिन भोक हडतालसमेत चलेको थियो। भोक हडतालपछि १९ अगस्ट २०२१ मा बेलायतले त्रिपक्षीय वार्ताका लागि लिखित प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको थियो।

बेलायतले त्यस नै १९७० अधिभर्ती भएका गोर्खा सैनिकलाई विवामा रहेको थियो। बेलायतले त्यही बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। बेलायतले त्यही बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। बेलायतले त्यही बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। बेलायतले त्यही बेलायत-भारत-नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो।

अवकाश प्राप्त ब्रिटिस गोर्खा सैनिकका विभिन्न संगठनले समानाका निमित्त तीन दशकभन्दा बढी सम्यदेखि चरान्बद्ध आन्दोलन गर्दै आएको छ। भूपू ब्रिटिस गोर्खाका परिवारले पर्याप्त सेवा र सुविधा नपाएको गुनासो पनि छ। सन् १८६६ मा बेलायत, भारत र नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। यो वर्ष 'इन्ट्रेक-२०२३' का निमित्त ब्रिटिस गोर्खामा २ सय ४ जना छोटो भइसकेका छन्। सिंगापुरका निमित्त १ सय ४४ जना छोटो प्रक्रियामा छन्।

अवकाश प्राप्त ब्रिटिस गोर्खा सैनिकका विभिन्न संगठनले समानाका निमित्त तीन दशकभन्दा बढी सम्यदेखि चरान्बद्ध आन्दोलन गर्दै आएको छ। भूपू ब्रिटिस गोर्खाका परिवारले पर्याप्त सेवा र सुविधा नपाएको गुनासो पनि छ। सन् १८६६ मा बेलायत, भारत र नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। यो वर्ष 'इन्ट्रेक-२०२३' का निमित्त ब्रिटिस गोर्खामा २ सय ४ जना छोटो भइसकेका छन्। सिंगापुरका निमित्त १ सय ४४ जना छोटो प्रक्रियामा छन्।

अवकाश प्राप्त ब्रिटिस गोर्खा सैनिकका विभिन्न संगठनले समानाका निमित्त तीन दशकभन्दा बढी सम्यदेखि चरान्बद्ध आन्दोलन गर्दै आएको छ। भूपू ब्रिटिस गोर्खाका परिवारले पर्याप्त सेवा र सुविधा नपाएको गुनासो पनि छ। सन् १८६६ मा बेलायत, भारत र नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। यो वर्ष 'इन्ट्रेक-२०२३' का निमित्त ब्रिटिस गोर्खामा २ सय ४ जना छोटो भइसकेका छन्। सिंगापुरका निमित्त १ सय ४४ जना छोटो प्रक्रियामा छन्।

अवकाश प्राप्त ब्रिटिस गोर्खा सैनिकका विभिन्न संगठनले समानाका निमित्त तीन दशकभन्दा बढी सम्यदेखि चरान्बद्ध आन्दोलन गर्दै आएको छ। भूपू ब्रिटिस गोर्खाका परिवारले पर्याप्त सेवा र सुविधा नपाएको गुनासो पनि छ। सन् १८६६ मा बेलायत, भारत र नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। यो वर्ष 'इन्ट्रेक-२०२३' का निमित्त ब्रिटिस गोर्खामा २ सय ४ जना छोटो भइसकेका छन्। सिंगापुरका निमित्त १ सय ४४ जना छोटो प्रक्रियामा छन्।

अवकाश प्राप्त ब्रिटिस गोर्खा सैनिकका विभिन्न संगठनले समानाका निमित्त तीन दशकभन्दा बढी सम्यदेखि चरान्बद्ध आन्दोलन गर्दै आएको छ। भूपू ब्रिटिस गोर्खाका परिवारले पर्याप्त सेवा र सुविधा नपाएको गुनासो पनि छ। सन् १८६६ मा बेलायत, भारत र नेपालीचको त्रिपक्षीय सम्भौता सनिध भएपंगे नेपाल र बेलायत तथा नेपाली संघर्ष सम्भौता भएको थियो। यो वर्ष 'इन्ट्रेक-२०२३' का निमित्त

